

PRESENTACIÓ

En els darrers anys, la gestió alhora personal i col·lectiva del temps ha esdevingut una qüestió que s'ha incorporat de forma progressiva en les polítiques urbanes de les ciutats. Amb la perspectiva de viure en ciutats que permetin conciliar totes les esferes de la vida personal (feina, família i individu), es promouen polítiques que faciliten el desenvolupament vital dels ciutadans (des dels horaris de les escoles bressol fins al disseny dels transports públics col·lectius, passant per la flexibilitat horària del treball remunerat, entre moltes altres).

Europa és, des de la dècada de 1980, pionera en la reflexió sobre la importància de la gestió del temps per avançar, amb equitat per a tots els grups socials, en el desenvolupament d'un Estat del benestar. El monogràfic de PAPERS que teniu a les vostres mans recull un conjunt de treballs fets des de diverses ciutats europees a l'entorn de la gestió del temps i la seva dimensió espacial, i vol ser una mostra de polítiques que s'implementen amb la voluntat de millorar la qualitat de vida dels ciutadans.

El primer article és un recull dels punts principals desenvolupats en l'estudi que l'IERMB va fer per a l'Ajuntament de Barcelona l'any 2006: *L'ús social del temps a Barcelona*. A partir de l'evolució de les dades de l'*Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població*, es fa una anàlisi de la gestió dels temps de la població de Barcelona en totes les esferes de la vida: el temps mercantil (treball remunerat i desplaçaments a la feina), el temps familiar domèstic (activitats relacionades amb l'àmbit reproductiu i les tasques de la llar), el temps de lleure (dedicat a activitats més o menys programades dins i fora de la llar) i el temps lliure, un temps molt personal i subjectiu. S'apunta també la relació entre temps i territori i la necessitat que la ciutat s'adapti als seus "usuaris", tant els residents com els qui fan de Barcelona el destí d'algun dels seus temps (de treball, d'estudi, de compres o d'oci).

En el segon article, Teresa Torns, Vicent Borràs, Sara Moreno i Carolina Recio fan un balanç de les actuacions que poden ser qualificades com a polítiques de temps a diversos països europeus en els darrers vint anys, per arribar a la conclusió que el temps és una eina clau per definir els límits de l'Estat del benestar. D'una banda, l'anàlisi de l'ús social del temps reflecteix una distribució desigual entre homes i dones; de l'altra, la constatació de la importància del temps de treball remunerat en l'organització de la vida de les persones dificulta el desenvolupament de polítiques de temps que plantegin altres formes d'organització del temps de vida.

Ulrich Mückenberger, en el tercer article, exemplifica amb el projecte de la ciutat alemanya de Bremen el camí que pot seguir una ciutat quan els seus gestors prenen consciència que el temps és un element transcendental que s'ha d'incorporar a les polítiques de la ciutat. Desgrana els diferents projectes clau que Bremen ha ideat per als propers 25 anys i els analitza amb relació a les implicacions que, mitjançant canvis en la gestió del temps, tindran per a les polítiques familiars, tant individuals com col·lectives.

Sandra Bonfiglioli presenta, en el quart article, una experiència italiana de gestió dels temps, el Pla territorial del horaris de Bèrgam, una iniciativa dels responsables de l'Administració municipal d'aquesta ciutat per integrar la variable temporal en la planificació territorial. Així, es planteja la necessitat d'una planificació alhora espacial i temporal que pugui incidir en aspectes de qualitat de vida de la població.

En el cinquè article, Luc Gwiazdzinski planteja, des d'experiències franceses, la necessitat que el temps es converteixi en un element central de les polítiques que afecten els usos i les pràctiques de la ciutat. Aposta per implicar tots els sectors socials en el disseny d'uns projectes on la gestió del temps sigui clau a escala individual, d'organitzacions i de territoris.